

Klima- og miljødepartementet
Postboks 8013 Dep.
0030 OSLO

Att:

Deres ref.
13/855

Vår ref.
16/2436-9 614.0/ANSK

Dato:
Oslo, 12.12.2016

Høring - Forslag til klimalov

Landsorganisasjonen i Norge (LO) viser til mottatt høring fra Klima- og miljødepartementet (KLD), med forslag til en kortfattet og overordnet klimalov som etablerer en ramme om norsk klimapolitikk for omstilling til et lavutslippssamfunn i 2050.

LO tar til etterretning at Stortinget har bestemt at det skal innføres en klimalov. I vårt høringssvar 28. januar 2015 til høringen "Perspektiver på en klimalov" etterlyste LO en bedre utredning av både lovgivningstekniske og politiske hensyn, samt påpekte behovet for nærmere analyser og vurderinger, og rettet samtidig spørsmål til en rekke forhold som etter LOs syn måtte inkluderes i arbeidet med et lovforslag.

Høringsnotatet som nå er lagt fram, gir et godt bilde av gjeldende rammer for norsk klimapolitikk. LO er fornøyd med at det foreslås en overordnet og kortfattet lov som setter et tydelig klimamål for 2030, og samtidig setter rammene for omstillingen til et lavutslippssamfunn i 2050. Loven forplikter beslutningstakerne i regjering og storting, og endrer ikke det faktum at ansvaret for, og styringen av klimapolitikken, ligger hos politikerne.

Forslag til endring

LO støtter i all hovedsak KLDs lovforslag, men mener det er nødvendig med et tillegg i § 4.

Det legges i formålsparagrafen, med understreking i høringsnotatet, vekt på at loven skal styrke åpenhet og en demokratisk forankring av norsk klimapolitikk. LO mener dette er helt nødvendig. Det er godt kjent at en av Norges fremste nøkler til suksess nettopp er sosial dialog, et nært trepartssamarbeid med arbeidslivets parter og inkludering av sivilsamfunnet. Dette er god norsk demokratisk tradisjon.

LO har gjennom mange år med klimadebatt særlig påpekt behovet for en rettferdig omstilling. Dette har vi arbeidet målrettet med både nasjonalt, og internasjonalt sammen med internasjonal fagbevegelse i de internasjonale klimaforhandlingene. - Parisavtalen inneholder bestemmelser om at en rettferdig omstilling av arbeidsstyrken er en særlig viktig sak. (*"The Parties to this Agreement, (...) Taking into account the imperatives of a just transition of the workforce and the creation of decent work and quality jobs in accordance with nationally defined development priorities (...)"*). Fagbevegelsen mener det er viktig at landene

rapporterer på hvordan de arbeider med og møter dette formålet, når de rapporterer til klimakonvensjonens sekretariat på sine nasjonale forpliktelser (Nationally Determined Contributions, NDCs). En slik rapportering ble tatt opp av Norge i forhandlingene om implementering av Parisavtalen under COP22 i Marrakech i november.

Dette må også gjenspeiles i den norske klimaloven. LO foreslår derfor et tillegg i lovforslagets § 4 "Styrings- og rapporteringsmekanisme":

Nytt strekpunkt;

- *en rapportering på hvordan regjeringen har ivaretatt trepartssamarbeid, sosial dialog og deltakelse fra sivilsamfunnet i arbeidet med gjennomføringen av klimamål fastsatt i denne lov.*

Karbonbudsjett

LO deler KLDs syn fra det opprinnelige lovforslaget om at det ikke er behov for å inkludere bestemmelser om et eget karbonbudsjett i klimaloven. LO er enig i begrunnelsen som vektlegger at Norge allerede *har* krav til å levere på utslippsbudsjetter, både i rapporteringen til FNs klimasekretariat for de nasjonale forpliktelsene ifølge Parisavtalen, og overfor EU som følge av målgjennomføringen i samarbeid med EU. Vi anser dette å være tilstrekkelig til å dekke ønsket flere har reist om karbonbudsjett som styringsmekanisme.

"Uavhengig utvalg"

LO er videre fornøyd med at KLD foreslår å følge norsk demokratisk tradisjon, og således ikke foreslår å opprette egne uavhengige ekspertutvalg med overordnet mandat og fullmakter i klimapolitikken. LO mener ansvaret hører hjemme hos politikerne. Det tilligger for øvrig Riksrevisjonens myndighet og oppgave å ha en kritisk gjennomgang av myndighetenes gjennomføring og oppfølging av besluttet politikk.

Med vennlig hilsen
LANDSORGANISASJONEN I NORGE

Hans-Christian Gabrielsen
(sign.)

Kenneth Sandmo
(sign.)

Saksbehandler: Anne-Beth Skrede

Dette brevet er godkjent elektronisk i Landsorganisasjonen i Norge og har derfor ingen signatur.